

Advies

Betreft: *Aanvraag voor het inkorten van de monumentale linde, ID 460733 (ID Gisib 1052124) op Frankendael i.v.m. veiligheid*

Advies:

Vanwege zwaarwegende omstandigheden vergunning te verlenen voor het terugbrengen van de hoogte van de stam tot vijf meter. De noodzaak voor het nemen van maatregelen is voldoende aangetoond. Daar met toppen voldoende de veiligheid is te borgen, is er geen grond voor het volledig kappen van de boom.

In aanvulling hierop adviseren wij om een beheerplan te maken voor de gehele laan.

Onderbouwing:

Deze veterane linde - een *Tilia europaea* 'Zwarte linde' uit 1870 - maakt onderdeel uit van een historische lindelaan binnen het Rijksmonument Frankendael.

Gemeente Amsterdam Cultuurhistorische waarden

Beschermde gebieden Cultuurhistorische verkenningen Schuifpaneel

Legenda

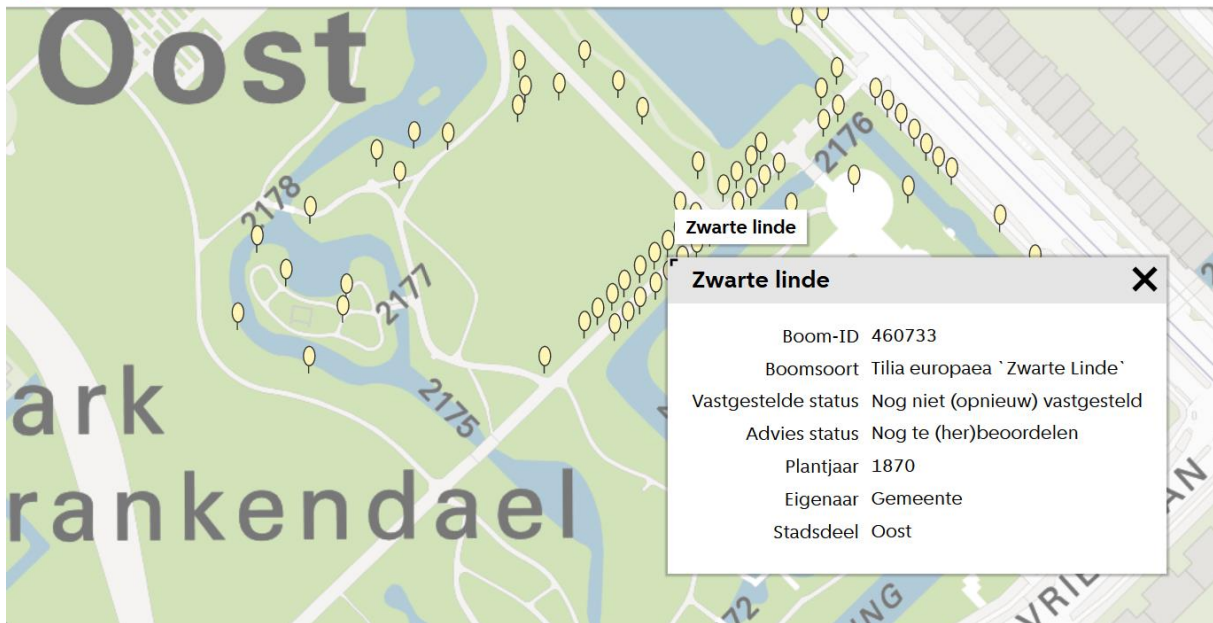
- Groene monumenten
 - Rijksmonument
 - Gemeentelijk monument
- UNESCO Werelderfgoed
- Grachtengordel Amsterdam - Kerngebied
- Grachtengordel Amsterdam - Bufferzone
- Nieuwe Hollandse Waterlinie
- Stelling van Amsterdam
- Beemster

Buitenplaats Frankendael

- Status Rijksmonument
- SELECTIE RIJKS
- Monumentnummer 422421
- Aanwijzingsdatum 29-2-1992
- Monumentenregister [Lees de pdf](#)
- Foto frankendael.jpg

Bijzondere bomen + Adviezen bescherming en beheer (CBH)

Behoud van deze beeldbepalende laan binnen het rijksmonument is belangrijk. Maar het is wel een laan met de nodige problemen, zoals in 2007 al aangegeven in het Amsterdamse Bomenboek

Kijken we nog even naar de Lindelaan, dan valt op hoe scheef de ruim honderd jaar oude zwarte linden staan. Een mogelijke verklaring daarvoor is dat bij het aanleggen of renoveren van het pad de wortels zijn beschadigd door te zware voertuigen of grove werktuigen. Als wortels aan één kant van de boom beschadigd zijn, kan de boom scheefzakken. Een andere verklaring zou kunnen zijn dat de boom in de natte slootkant niet kan wortelen, maar wel in het pad.

Amsterdamse Bomenboek, 2007, blz.196

stam linde 406733 op 24-6-2024

Linde 460733 uit 1870 staat niet scheef aan de slootkant, maar begint intussen wel de kenmerken van een veterane boom te vertonen. Het bovenste deel is afgestorven en er is een secundaire kroon gevormd. Bovendien zit in de stam een aanzienlijke holte. Door deze groter wordende holte neemt de kans op stambreuk toe. Stambreuk is niet alleen een veiligheidsrisico, maar zal tevens leiden tot verlies van het stambeeld in de laan.

Bij de noodzaak om maatregelen vanuit veiligheid te nemen, dient eerst gekeken of er maatregelen in de omgeving mogelijk zijn voordat maatregelen aan de boom overwogen kunnen worden. Binnen de Rijksmonumentale status van Frankendael is het ontoegankelijk maken van de omgeving van de boom echter geen optie. De laan kan niet afgezet of omgeleid. Bovendien verlaagt dat wel het risico maar niet de kans op stambreuk, en stambreuk leidt tot kwaliteitsvermindering van het laanbeeld. Diezelfde kwaliteitsvermindering treedt op bij het andere alternatief voor toppen, het geheel

kappen van de boom. Kappen is om meer redenen onwenselijk. Herplant heeft vanwege lichtconcurrentie weinig kans en bovendien gaat dan broedgelegenheid verloren. In de stam is al een spechtengat aanwezig. Er is geen zwaarwegende omstandigheid die kappen noodzakelijk maakt, omdat veiligheid ook door het in hoogte reduceren van de stam bereikt kan worden. Door toppen blijft het stambeeld in de laan bewaard, het past bij het veterane karakter van de boom en zo blijft de boom beschikbaar als broedgelegenheid.

In aanvulling hierop adviseren wij een beheerplan te maken voor de gehele laan. Er heeft al de nodige uitval plaatsgevonden. Een beheerplan is nodig om het monumentale karakter van deze groenstructuur te bewaren, ook indien ondanks inspanningen verdere uitval onvermijdelijk blijkt.

Bij haar advisering is de commissie gebonden aan de gemeentelijke bomenverordening. Deze stelt in artikel 5, lid 2 dat alleen van het verbod tot vellen van een beschermwaardige houtopstand kan worden afgeweken indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden. Naar ons oordeel zijn er inderdaad zwaarwegende omstandigheden om de boom in hoogte te reduceren.

Vastgesteld in de vergadering van 10 juli 2024

Voorzitter

Secretaris

Ir. Pieter Boekschooten

Drs. Wouter van der Wulp

Aanwezig op de vergadering de leden Boekschooten, Houweling, Zwarteveen, Vonk, Oldenburger, Hilbert en Noordman